

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
ชื่อผู้เขียน : นางสาวจิรารัตน์ วรวัฒน์ธำรง
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวตำรวจ	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติพร ลิ้มแหลมทอง	

มนุษย์ทุกคนล้วนมีสิทธิประเภทหนึ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิดซึ่งเป็นสิทธิประจำตัวที่ไม่อาจโอนให้แก่กันได้ และไม่อาจถูกทำลายล้างโดยอำนาจใดๆ ได้ นั่นก็คือ “สิทธิของบุคคล” ได้แก่ สิทธิในครอบครัว สิทธิในเกียรติยศ สิทธิในชื่อเสียง และรวมทั้งสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวซึ่งหมายความว่ารวมถึงสิทธิส่วนตัวในด้านข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ข้อมูลส่วนบุคคล (personal data) เป็นข้อมูลที่มีการประมวลผล ส่ง หรือโอนข้อมูลระหว่างกันอย่างมาก และเป็นข้อมูลที่ทั้งหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานภาคเอกชนล้วนแล้วแต่มีอยู่ในความครอบครองมากมาย การที่เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication technology) มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการประมวลผล ส่งหรือการโอนข้อมูลระหว่างกันอย่างสะดวกและรวดเร็ว อันเป็นผลให้ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการบันทึกหรือประมวลผลไว้ถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือถูกนำไปใช้ในทางที่เสื่อมเสีย หรือโดยทุจริต อันเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการละเมิด ดังนั้น ประเทศในแถบภาคพื้นยุโรปจึงได้เริ่มสร้างและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จนก่อให้เกิดหลักเกณฑ์การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้น โดยองค์การระหว่างประเทศที่นับว่ามีความสำคัญองค์กรหนึ่ง นั่นคือ สหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) ได้ดำเนินการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขึ้นบังคับใช้สำหรับประเทศสมาชิก เรียกว่า

“Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the Protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data”

EU Directive (95/46/EC) ดังกล่าว ได้กำหนดหลักการหรือมาตรการที่สำคัญไว้ 8 ประการ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มาตรการสำคัญประการหนึ่งของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็คือ การจำกัดการโอนข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดห้ามมิให้โอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศนอกสมาชิกของ European Economic Area (EEA) ที่ไม่สามารถให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เพียงพอ การคุ้มครองดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบของบทบัญญัติหรือมาตรการอื่น เว้นแต่จะเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นเท่านั้น

ปัจจุบัน ประเทศไทยได้เริ่มให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งการให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคล ดังจะเห็นได้จากการรับรองและคุ้มครองที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติฉบับต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามบทกฎหมายที่มีอยู่ก็ยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบและไม่ครอบคลุมทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีได้ให้การคุ้มครองตามหลักเกณฑ์สากลอย่างถูกต้องและครบถ้วนอย่างที่ต้องการจะเป็น ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรจะบัญญัติให้มีกฎหมายเพื่อให้การรับรองคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชนขึ้นบังคับใช้ ทั้งนี้ การบัญญัติบทกฎหมายดังกล่าว ควรจะคำนึงถึงกรณีการให้ความคุ้มครองแก่ข้อมูลส่วนบุคคลที่หน่วยงานหรือองค์กรเอกชนจะทำการส่งหรือโอนไปยังต่างประเทศด้วย

Every person possesses a set of natural rights that is said to be absolute, non-transferable and inalienable by any power. Legally, these individual rights are comprised of the rights to family, dignity, reputation and privacy, which include the rights to privacy of personal data.

Vast amounts of personal data are collected, sent, transferred, as well as retained by both the government and private sectors. Rapid growth in information and communication technology has helped to facilitate such activities and, at the same time, makes unauthorized data usage possible. The inappropriate use of data, or data exploitation, is considered to be a violation of rights. Hence, many European countries have been trying to develop the laws on human rights, focusing on the protection of personal data. The European Union has issued and enacted among its members a directive to protect individual rights, or the so-called Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to personal data and on the free movement of such data.

The EU Directive (95/46/EC) institutes eight important principles to be implemented. One is to restrict personal data movement by prohibiting data transfers to any non-EEA member parties that could not guarantee the security of information, unless provided as an exception.

At present, Thailand is starting to pay more attention to the matter of information security, including the protection of personal data as stated in the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 (1997) and some other acts. However, the existing laws on the protection of personal data do not sufficiently extend over all aspects of information usage. Moreover, they do not accurately and completely reach the required international standard. It is therefore necessary for Thailand to initiate an act to regulate personal data, especially as used by the private sector. Such a law should also take into consideration the protection of cross-border personal data activities.